

**UCHWAŁA NR XV/280/15
RADY MIASTA OŚWIĘCIM**

z dnia 25 listopada 2015 r.

w sprawie przyjęcia "Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2016-2020".

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) - **Rada Miasta Oświęcim postanawia:**

§ 1. Przyjąć "Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2016-2020", w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

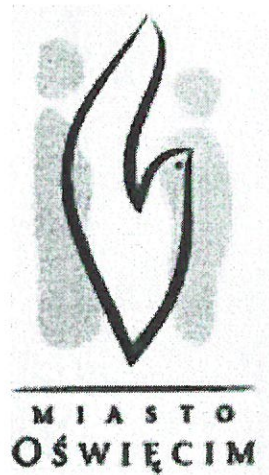
Piotr Hertig

Załącznik do Uchwały Nr XV/280/15

Rady Miasta Oświęcim

z dnia 25 listopada 2015 r.

**"Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
na terenie miasta Oświęcim na lata 2016-2020"**

SPIS TREŚCI:

- I. Podstawa prawna Programu - s. 3**
- II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim - s. 3**
- III. Zasoby miasta Oświęcim w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - s. 8**
- IV. Cele i działania Programu - s. 9**
- V. Adresaci Programu - s. 11**
- VI. Realizacja Programu - s. 11**
- VII. Terminy realizacji Programu - s. 11**
- VIII. Finansowanie Programu - s. 11**
- IX. Monitoring i ewaluacja Programu - s. 11**

I. Podstawa prawna Programu

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390),
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 1286),
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.),
- 4) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. (M.P. z 2014 r. poz. 445),
- 5) Uchwała Nr XLVIII/897/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2014-2020”.

II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Diagnoza środowiska lokalnego

Przemoc w rodzinie to problem, który jest trudny do zbadania, dotyczy rodziny, o różnym statusie społecznym. Skala tego zjawiska jest trudna do określenia z uwagi na to, że nie każda ofiara przemocy w rodzinie przyznaje się, że doznaje krzywdy ze strony najbliższej osoby.

Miasto Oświęcim liczyło **38 234** mieszkańców, w tym **20 388** kobiet i **17 846** mężczyzn (stan na dzień 10.10.2015 r.).

Dane dotyczące występowania przemocy w rodzinie potwierdzają, że problem ten występuje na terenie miasta Oświęcim.

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu wynika, że w **2014 roku** prowadzono **33** postępowania w związku z zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk, a w **I połowie 2015 roku 26** przedmiotowych postępowań.

Dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Oświęcimiu za lata 2013, 2014 i I połowę 2015 roku przedstawiają się następująco:

Rok	Liczba prowadzonych dozorów nad osobami skazanymi za stosowanie przemocy wobec członka rodziny na terenie miasta Oświęcim
2013 r.	52
2014 r.	70
I połowa 2015 r.	47

Rok	Liczba prowadzonych nadzorów nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej w rodzinach z terenu miasta Oświęcim, w których występuje problem przemocy domowej lub/i realizowana jest procedura „niebieskie karty”
2013 r.	6
2014 r.	18
I połowa 2015 r.	8

Dane Ośrodka Interwencji kryzysowej prowadzonego przez Stowarzyszenie Abstynencja w Oświęcimiu:

Rok	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa dotyczącego m.in. przemocy, uzależnienia od alkoholu, problemów rodzinnych, małżeńskich.	Liczba porad indywidualnych	Liczba rozmów terapeutycznych	Liczba rozmów interwencyjno-terapeutycznych
2012	364	232	43	brak danych
2013	326	235	27	270
2014	238	172	22	46

Analiza dokumentacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu wskazuje, że w **2013 roku** pracownicy Ośrodka sporządzili **42 „Niebieskie karty”**. Do Przewodniczącej

Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie wpłynęło łącznie **80** „Niebieskich kart”, w tym:

- * **34** założonych przez KPP,
- * **42** założone przez MOPS,
- * **3** założone przez pracowników oświaty (w szkołach),
- * **1** założona przez MKRPA.

W 2013 roku procedurą „Niebieskie karty” objęto **70** rodzin, osób doświadczających przemocy było **78**, a osób podejrzanych o stosowanie przemocy **72**. W **70** rodzinach, w których prowadzono procedurę „Niebieskiej karty” podejrzanymi o stosowanie przemocy było **63** mężczyzn i **13** kobiet.

W 2013 roku Zespół pracował ze 128 rodzinami, w tym:

- * 70 z kart założonych w 2013 r.,
- * 57 z kart założonych w 2012 r.,
- * 1 z kart założonych w 2011 r.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy dokonali wejścia w środowisko rodzinne 342 razy podczas, których udzielano wsparcia emocjonalnego, edukacji w zakresie przysługujących praw i sposobów rozwiązywania sytuacji kryzysowej oraz udzielono informacji o formach i zasadach pomocy udzielanej przez MOPS. Działania skierowano na prowadzenie intensywnego monitoringu sytuacji rodziny w celu budowania skutecznego planu naprawczego.

MAPA PRZEMOCY w 2013 roku przedstawiała się następująco:

REJON MIASTA	IŁOŚĆ NIEBIESKICH KART
Osiedle Chemików	37
Osiedle Zasole	9
Osiedle Stare Stawy	7
Osiedle Błonie	10
Dwory/Kruki/ Monowice	7
Stare Miasto	10
RAZEM	80

W **2014 roku** do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło łącznie **81** „Niebieskich kart”, w tym:

- * 43 założone przez KPP,
- * 34 założone przez MOPS,
- * 2 założone przez pracowników oświaty (w szkołach),

- * 1 założona przez MKRPA,
- * 1 założona przez służbę zdrowia.

W 2014 roku procedurą "Niebieskie karty" objętych było **79** rodzin (ilość osób w rodzinach **245**). W tym rodzin z dziećmi było **40**, w których znajdowało się **63** dzieci, rodzin bezdzietnych lub z dziećmi dorosłymi, usamodzielnionymi było **39**.

Osób doznających przemocy wskazanych w prowadzonych "Niebieskich kartach,, było **83**, natomiast osób wskazanych jako podejrzanych o stosowanie przemocy było **82**.

W **79** rodzinach, w których realizowano procedurę NK podejrzany o stosowanie przemocy było: * **71** mężczyzn,

* **11** kobiet.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2014 roku pracownicy socjalni dokonywali wejść w środowisko rodzinne dotknięte problemem przemocy **408 razy**. Pracownicy otrzymywali także zgłoszenia dotyczące konfliktów rodzinnych, nieklasyfikowanych, jako przemoc w rodzinie, a dotyczących nieporozumień spowodowanych problemami finansowymi, mieszkaniowymi, złym stanem zdrowia (między innymi rozwijającymi się lub pogłębiającymi zaburzeniami psychicznymi), nadużywaniem lub uzależnieniem od alkoholu, zażywaniem środków psychoaktywnych, hazardem, różnic pokoleniowych, odmiennych zdań co do sposobu prowadzenia gospodarstwa domowego, stosowanych metod wychowawczych i innych.

Czynniki towarzyszące przemocy w rodzinie, to m.in.:

- * nadużywanie alkoholu lub narkotyków przez jednego lub kilku członków rodziny,
- * trudności finansowe wynikające z braku zatrudnienia,
- * choroba,
- * trudności opiekuńczo-wychowawcze rodziców/opiekunów prawnych, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, wieloproblemowość rodziny.

MAPA PRZEMOCY w 2014 roku przedstawiała się następująco:

REJON MIASTA	IŁOŚĆ NIEBIESKICH KART
Osiedle Chemików	42
Osiedle Zasole	12
Stare Miasto	11
Osiedle Błonie	8
Osiedle Stare stawy	5
Dwory/Kruki/Monowice	3
RAZEM	81

W okresie od stycznia do czerwca 2015 roku do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 47 "Niebieskich kart", z czego:

- * 30 zostało założonych przez MOPS,
- * 15 zostało założonych przez KPP,
- * 1 została założona przez oświatę,
- * 1 została założona przez MKRPA.

W monitorowaniu pozostaje:

- * 6 NK założonych w 2013 roku - 6 rodzin (łącznie 5 dzieci w rodzinach),
- * 22 NK założone w 2014 roku - 22 rodziny (łącznie 17 dzieci),
- * 40 NK założonych w 2015 roku - 37 rodzin (łącznie 28 dzieci).

W powyższym okresie realizowano 68 NK, w 65 rodzinach, w których było 50 dzieci.

W 2013 roku z 72 sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskie karty” 25 skierowano do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu w celu zastosowania postępowania o leczenie odwykowe, w 2014 roku z 82 sprawców przemocy objętych procedurą "Niebieskie karty" 13 skierowano do Komisji, a w okresie od stycznia do czerwca 2015 roku z 47 sprawców przemocy objętych procedurą "Niebieskie karty", 13 skierowano do Komisji.

Dane Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu

Liczba osób	2013 r.	2014 r.	I - VI 2015 r.
Wszyscy mieszkańcy miasta Oświęcim korzystający z POIK	1931	1953	935
Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy	Program prowadzony od września: 8 osób, w tym: * 1 kobieta * 7 mężczyzn	18 osób, w tym: * 2 kobiety * 16 mężczyzn	14 osób, w tym: * 3 kobiety * 11 mężczyzn
Psycholog	344	323	192
Prawnik	brak danych	brak danych	26
Konsultant ds. uzależnień	35	37	28
Schronienie w formie hostelu	2	2	0

Dane placówek oświatowych z terenu miasta Oświęcim

Liczba zgłoszeń od rodziców uczniów lub uczniów placówek oświatowych dotyczących występowania problemu przemocy w rodzinie lub/i w rodzinach, w których prowadzona była procedura lub jest prowadzona procedura „Niebieskie karty”	2013 r.	2014 r.	I-VI 2015 r.
Szkoły podstawowe	9	17	8
Miejskie gimnazja	3	3	2
Miejskie przedszkola	2	1	1

III. Zasoby miasta Oświęcim w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Zasoby instytucjonalne miasta Oświęcim tworzą następujące jednostki i podmioty:

- * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,
- * Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu,
- * Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- * Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu,
- * Sąd Rejonowy w Oświęcimiu Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
- * Straż Miejska w Oświęcimiu,
- * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu,
- * placówki oświatowe,
- * placówki służby zdrowia,
- * organizacje pozarządowe oraz społeczność lokalna.

2. Mocne strony miasta Oświęcim:

- * specjaliści zaangażowani w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy (wykwalifikowana kadra systematycznie podnosząca kwalifikacje zawodowe),
- * mocno rozbudowana sieć wsparcia,
- * współpraca międzyinstytucjonalna (umiejętność pracy formułą interdyscyplinarną).

3. Słabe strony miasta Oświęcim:

- * niewystarczająca ilość działań edukacyjnych i profilaktycznych w stosunku do istniejącego zapotrzebowania i problemu, w tym kampanii społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

* niewystarczające zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

4. Zagrożenia:

- * brak prawidłowych wzorców społecznych,
- * problemy dotyczące uzależnienia od alkoholu,
- * niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- * pogarszająca się sytuacja finansowa rodzin,
- * wielopropblemowość członków rodzin.

IV. Cele i działania Programu

Celem głównym niniejszego Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie tego zjawiska na terenie miasta Oświęcim.

Cele szczegółowe Programu:

Cel szczegółowy 1	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki
Ograniczenie i zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie	* zapewnienie specjalistycznego poradnictwa, w tym przede wszystkim: prawnego i psychologicznego, socjalnego, * prowadzenie działań profilaktycznych i zapobiegawczych dla rodzin zagrożonych przemocą (np. kampanii społecznych, prelekcji, wykładów, grup wsparcia), * praca socjalna, * prowadzenie Grupy Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej	MOPS w Oświęcimiu, Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, KPP Oświęcim	* liczba udzielonych porad, informacji i konsultacji, * liczba i rodzaj form pomocy i podjętych działań, * liczba zorganizowanych spotkań Grupy Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej, * liczba uczestników Grupy Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej

Cel szczegółowy 2	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki
Kompleksowe i spójne działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzone przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> * organizowanie i podejmowanie działań w środowisku lokalnym (zagrożonym przemocą), których celem jest zapobieganie i przeciwdziałanie zjawisku przemocy, * podejmowanie interwencji i działań pomocowych w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, * podejmowanie działań wobec osób, które stosują przemoc, * opracowanie i wdrażanie planu pomocy w indywidualnych przypadkach, * monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą, * podnoszenie specjalistycznej wiedzy przez osoby pracujące w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie 	MOPS w Oświęcimiu wraz z członkami Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, KPP	<ul style="list-style-type: none"> * liczba wszczętych procedur "Niebieski karty", * liczba zakończonych procedur "Niebieski karty", * Liczba posiedzeń Grup Roboczych, * liczba szkoleń i liczba osób, które uczestniczyły w szkoleniach

Cel szczegółowy 3	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki
Działania informacyjno-edukacyjne wpływające na zmianę postawy mieszkańców wobec zjawiska przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> * kolportaż materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie z przeznaczeniem dla społeczności lokalnej, * akcje informacyjne na temat przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie 	MOPS w Oświęcimiu, UM Oświęcim (Wydział SO)	<ul style="list-style-type: none"> * liczba wydanych materiałów edukacyjnych, * liczba akcji informacyjnych

Cel szczegółowy 4	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki
Pomoc w zapewnieniu ofiarom przemocy domowej bezpiecznego schronienia	współpraca z instytucjami Hostele/schroniska dla ofiar przemocy w rodzinie /domy samotnej matki, ze szczególnym uwzględnieniem Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu, w celu udzielenia bezpiecznego schronienia	MOPS w Oświęcimiu	* liczba osób, którym udzielono schronienia

Harmonogram działań: na bieżąco w okresie realizacji Programu.

V. Adresaci Programu

Program skierowany jest do mieszkańców miasta Oświęcim, a w szczególności:

- * rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy lub zagrożonych tym zjawiskiem,
- * ofiar przemocy, świadków przemocy oraz osób stosujących przemoc.

Ponadto Program skierowany jest także do realizatorów działających w ramach Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

VI. Realizacja Programu

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, który odpowiedzialny jest za realizację, monitorowanie i ewaluację Programu oraz prowadzenie dokumentacji sprawozdawczej w zakresie realizacji niniejszego Programu. Sprawozdanie z realizacji Programu przedstawiane będzie Radzie Miasta Oświęcim corocznie za rok poprzedni, jako integralny element sprawozdania z działalności MOPS.

VII. Termin realizacji Programu

Program realizowany będzie w okresie od stycznia 2016 r. do grudnia 2020 r.

VIII. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie są środki własne gminy miasto Oświęcim przeznaczone na realizację zadań pomocy społecznej oraz w miarę istniejących możliwości, środki zewnętrzne pozyskiwane z innych źródeł.

IX. Monitoring i ewaluacja Programu

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2016-2020 monitorowany będzie przez Miejski Ośrodek

Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji Programu, t.j.:

- * instytucji pomagających osobom/rodzinom dotkniętym przemocą domową,
- * rodzaju udzielonej pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą domową,
- * działań skierowanych do osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- * liczba wszczętych procedur „Niebieskie karty”,
- * liczba interwencji domowych, w tym także z powodu przemocy w rodzinie,
- * liczba osób ofiar przemocy,
- * liczba sprawców przemocy,
- * liczba osób stosujących przemoc i podejrzanych o stosowanie przemocy objętych działaniem MKRPA (liczba wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego przeciwalkoholowego),
- * liczba i rodzaj podjętych działań edukacyjnych.

Ewaluacja pozwoli na zwiększenie dostępnych form i działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również w odpowiedzi na występujące potrzeby i problemy istniejące w mieście Oświęcim. Ewaluację Programu prowadzić będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu przy współpracy z instytucjami realizującymi niniejszy Program.

Opracowanie:

Niniejszy Program opracował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu na bazie diagnozy społecznej i danych merytorycznych otrzymanych od podmiotów i instytucji zaangażowanych w proces przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochronę ofiar przemocy w rodzinie, które uczestniczą w Miejskim Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Przewodniczący Rady
Piotr Hertig
Piotr Hertig

